

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV. Telefon št. 2552. Ljubljana, v četrtek, 30. julija 1931. Telefon št. 2552. Štev. 86.

Novi predpisi o davku na poslovni promet.

Kakor smo poročali v zadnji številki, so se v zvezi s pričakovano izpremembo tarife preuredili tudi nekateri predpisi o davku na poslovni promet.

Iz nove uredbe pričujemo v nastopnem bistvena določila, ki utegnejo zanimati gospodarske kroge.

Kaj pomeni v tarifi znak >—<?

Po prvotni uredbi pomeni v tarifi znak >—<, da dotično blago v obče ni zavezano plačevanju skupnega davka. Iz tega bi izhajalo, da je za blago, označeno s tem znakom, pobrati splošni davek, kar pa zakonodajalec ni nameraval, marveč je hotel tako blago v obče oprostiti davka na poslovni promet. Vsled tega se je predmetno določilo v novi uredbi izpremenilo sledeče:

>Znak >—< pomeni, da dotično blago v obče ni zavezano plačevanju davka na poslovni promet. S tem znakom v tarifi označeno blago je torej oproščeno tako skupnega davka, kakor tudi splošnega davka na poslovni promet.

Kdo je proizvednik v zmislu tarife?

Po tarifi za skupni davek je praviloma dolžan plačati skupni davek za notranji promet proizvednik. V praksi so nastali glede tega določila dvomi, kako je tolmačiti ta pojem. Da se to prepreči, je ministrstvo v novi uredbi dopolnilo čl. 8. uredbe sledeče:

Za proizvednika v smislu stolpca 8. tarife o skupnem davku na poslovni promet se smatra, v kolikor zakon ali tarifa drugače ne odreja:

1. prvotni proizvednik,
2. izdelovalec;
3. pri naročilih iz notranjosti države na predelavo materiala, prejetega od naročnika, se smatra za proizvednika naročnik, dočim je usluga izdelovalca samostalno zavezana splošnemu davku na poslovni promet.

Pri naročilih iz inozemstva na predelavo materiala, prejetega od naročnika, je proizvednik predelovalec.

Če ni znana prodajna cena tako izdelanega blaga, se pobere davek za te izdelke od običajne en gros cene.

S tem je pojasnjeno, da plača trgovec, ki da svoj les ali žito na tujo žago ali v tuj mlin, davek na poslovni promet v celoti, žagar ali mlinar pa 1% splošni davek samo od svojega zaslužka.

Pobiranje skupnega davka pri uvozu po pošti.

Skladno z določili novega zakona glede pobiranja skupnega davka od blaga, ki se uvaža po pošti določa nova uredba sledeče:

Pri uvozu preko pošte se pobere davek od vrednosti blaga po originalnem računu ali po prijavi v obeh primerih s prišteto carino, postranskimi stroški in ostalimi davščinami. Ako uvoznik ne predloži originalnega računa ali ne prijavi vrednosti blaga, odnosno ako carinarnica spozna, da je vrednost po računu ali po prijavi očitno prenizka, pobere davek od petkratnega iznosa odpadajočih carinskih davščin.

Po novem določilu je odvisno od uvoznika, ali hoče plačati skupni davek po originalnem računu, odnosno po prijavi vrednosti, ako nima originalnega računa, izbere si pa lahko tudi plačilo od vrednosti, ki znaša petkratno iznos odpadajočih carinskih davščin. Po novih predpisih je torej stvar kalkulacije, kateri način si uvoznik izbere; v nekaterih primerih je namreč plačilo po carini ugodnejše nego po računu ali prijavi.

Davek na poslovni promet od konfekcioniranega blaga (tekstilij, usnja).

V praksi se dogaja, da producenti svoje produkte (tekstilije in usnje) še nadalje predelujejo v finalne produkte, n. pr. tekstilne tovarne s konfekcijo obleke, usnjarne s čevljarjami. Ker je v teh primerih določen skupni davek na tekstilno blago ali na usnje, določa nova uredba za razpršitev dvomov, od katere vsote je v teh primerih pobrati skupni davek, nastopno:

Pri konfekcioniranju tekstilnega blaga od strani proizvednika tkanine se

pobere skupni davek v prodajne cene tkanine na debelo, a ne od cene konfekcioniranega tekstilnega blaga. Četkarnina nima tržne cene, odnosno se da tržna cena le težko določiti, se smatra za prodajno ceno na debelo prodajna cena za konfekcionirano blago, ki se pa zmanjša za 25 odstotkov, pri pleteninah, prepletenem in mrežastem blagu pa za 30 odstotkov.

Davek se plača v tem primeru po onem mesecu, v katerem se proda konfekcionirano blago.

Ako proizvednik usnja predeluje usnje v čevlje, torbice, sedla itd., se pobere skupni davek od prodajne cene usnja na debelo, plačati pa ga je po onem mesecu, v katerem se je prodal usnjeni izdelek.

V pogledu odstotkov se sicer niso do cela upoštevali predlogi, posebno glede pletenega blaga, a upamo, da bodo naknadne kalkulacije prizadetih podjetij prepričale finančno upravo v toliko, da bodo te predloge vsaj naknadno upoštevala.

Ugodnosti zadrug.

Po prvotni uredbi je bilo pri uvozu oproščeno skupnega davka blago, katero neposredno uvažajo kmetijske zadruge, odnosno nabavljalne zadruge državnih uslužbencev ali njihovih zveza za potrebe svojih članov. Legitima trgovina, ki zahteva popolno izenačenje konkurenčnih pogojev med zadrugami in njo, se je upravičeno pritoževala proti obsegu teh ugodnosti. Ponovne pritožbe v tej smeri so dale finančni upravni povod, da je v novi uredbi predmetna določila preuredila sledeče:

Skupni davek se pri uvozu ne plačuje na blago, katero neposredno uvažajo kmetijske zadruge, odn. nabavljalne zadruge državnih nameščencev in njihove zveze za potrebe svojih članov, ako se uvaženo blago ne izdeluje v naši državi. Ako se uvažuje blago, odn. se uvažajo predmeti, ki niso navedeni v seznamu po točki 4 XV dela občne carinske tarife, katerega objavlja ministrstvo trgovine in industrije, mora zadruga, odnosno zveza, ki tako blago uvažuje dokazati s potrdilom ministrstva trgovine in industrije, da se uvaženi predmet ne proizvaja v naši državi. V vsakem primeru pa mora zadruga, ki uvažuje blago v našo državo brez plačila skupnega davka, dokazati s potrdilom zveze, da je uvaženo blago res namenjeno samo za članne zadruge, odnosno zveze.

S to preureditvijo so se sicer ugodnosti zadrug glede uvoza blaga omejile v toliko, da velja davčna prostost samo za blago, ki se ne izdeluje v naši državi, vendar pa niso še izpolnjene vse zahteve legitimne trgovine, ki stremi za tem, da konkurenčni pogoji zadrug napram legitimni trgovini do cela izenačijo. Uspeh je torej samo delen in treba bo še v bodoče veliko prizadevanj gospodarskih organizacij, da se zahteve legitimne trgovine tudi v tem pogledu izpolnijo v polnem obsegu.

Tkalnice in predilnice.

Da se prepreči različna tolmačenja, kako imajo opredeljeni skupni davek podjetja, ki imajo poleg tkalnice tudi predilnice, odreja nova uredba sledeče:

Tekstilna podjetja, ki imajo poleg tkalnice tudi predilnice, odbijejo, mesto, da plačajo davčni dodatek, v knjigi opravljenega prometa od vsote skupnega davka, ki odpada na prodane tkanine, skupni davek, katerega so dokazano plačali na predivo, porabljeno za izdelavo svojih tkanin.

Ta izprememba bo do cela jasna, čim bo objavljena tarifa.

Skupni davek od pol oluščenega riža.

Po pripombi k car. tar. št. 5/2 se je glede skupnega davka pol oluščeni riž, ki ga uvažajo domače luščilnice zaradi luščanja smatral za neoluščen riž, ki je bil davka na poslovni promet v obče oproščeno. Določilo, ki je odredilo to izjemo, je z novo uredbi ukinjeno, ni pa v uredbi sami povedano, kako se nadomesti. Jasnost v tem pogledu bo prinesla šele tarifa.

Davčna prostost za predmete industrijske predelave.

Blago, ki se uvažuje in za katero je v carinskih tarifi ustanovljena oprostitve od carinskih davščin, kolikor ni namenjeno za nadaljnjo prodajo, je oproščeno skupnega davka. Ta ugodnost je bila pozneje utesnjena v toliko, da blago iz car. tar. št. 38, 272, 274, 275, 288, 326, 327 in 340 ni oproščeno skupnega davka niti tedaj, če se uvažuje za industrijsko predelavo.

Vsled preureditve tarife velja sedaj ta utesnitev samo za blago iz car. tar. št. 274, 275, 287, 307, 325, 334 in 340.

Skupni davek od drv.

Po tarifi o skupnem davku pobirajo železniške postaje davek od drv pri natovarjanju v znesku 1-2% fakturane vrednosti s prištetiimi prevoznimi stroški. V praksi se je pokazalo, da je tako pobiranje jako težavno, če ne naravnost neizvedljivo. Vsled tega ureja nova uredba pobiranje skupnega davka od drv nastopno:

Trgovci z drvimi, ki so bili v letu 1930 obdačeni z davkom na poslovni promet kot pavšalni plačevalci (promet izpod Din 360.000), odnosno po knjigi opravljenega prometa, v kolikor ta ni bil ocenjen preko Din 500.000—, predložijo za leto 1931 prijavo o prometu, ki so ga dosegli v letu 1930 do konca meseca avgusta 1931, v kolikor jih že niso predložili na splošen poziv za predložitev prijave za pridobitno in za davek na poslovni promet za leto 1931.

Prijavo oceni davčni odbor. Od tako ugotovljenega prometa se odbije promet, ki je bil določen za I. četrtletje I. 1931 in vrednost ocenjenih zalog po stanju dne 1. aprila 1931, a od odpadajočega davka se odbijejo vsote, katere so jim kot skupni davek dokazano pobrale železniške postaje.

Trgovci z drvimi, ki so v letu 1930 plačali davek na poslovni promet po knjigi opravljenega prometa in katerih promet je bil ocenjen s preko Din 500 tisoč, dalje industrijalci in delniške družbe, ki se bavijo s prodajo drv (ne glede na višino v letu 1930 opravljenega prometa) so dolžni, da še nadalje predlagajo glede prometa z drvimi četrtletne prijave. Od prometa, ugotovljenega s temi prijavi se odbije davek na poslovni promet, ki je bil morebiti odmerjen od vrednosti zalog po stanju dne 1. aprila 1931. Promet z drvimi se oceni tudi za prvo četrtletje 1931 pri teh davkoplačevalcih po dosedanjih predpisih. Od določenega davka se odbijejo vsote, katere so za drva pobrale kot skupni davek železniške postaje.

Iz teh določil se da sklepati, da bodo po tarifi v bodoče drva v obče izpadla kot predmet skupnega davka in da se bo za nje še naprej pobiral 1% splošni davek na poslovni promet. Vse odredbe nove uredbe merijo na to, da se glede drv vpostavi prejšnji stan.

Pobiranje skupnega davka na žito in moko.

Dosedanje pobiranje skupnega davka na žito od nabavne cene je bilo v praksi jako komplicirano in je mlinom povzročalo težave, ker so bili predpisi precej nejasni.

V zvezi s preureditvijo pobiranja skupnega davka na žito, odnosno na moko — ta bo po novi tarifi še le predmet skupnega davka — odreja nova uredba sledeče:

Trgovci z žitom (koruzo itd.), ki z izpremenjeno tarifo skupnega davka na moko, ponovno postanejo plačevalci 1% splošnega davka na poslovni promet, so dolžni voditi knjigo opravljenega prometa in odpadajoči davek prijavljati in plačevati po odredbah zakona o davku na poslovni promet.

V knjigi prometa morajo voditi posebej evidenco o prometu z žitom, nabavljenim za račun privilegirane izvozne družbe in posebej o ostalem prometu.

Pri prometu s privilegirano družbo se pobira davek na poslovni promet samo od prejete trgovske provizije, pri ostalem prometu pa od prodajne cene žita in koruze.

Davek na provizije se mora plačati tudi za one provizije, ki so bile priznane pred uveljavitvijo nove uredbe.

Pod te predpise spadajo tudi vse zadruge in njihove zveze glede prodaje žita (koruze) privilegirane družbe, kmetijske zadruge pa samo glede onih količin, katere nabavljajo za račun družbe od nezadružnikov.

Pri teh izpremembah pada posebno v oči odredba, da morajo trgovci z žitom voditi knjigo opravljenega prometa. Iz besedila bi se dalo sklepati, da velja ta obveznost za vse žitne trgovce neglede na višino opravljenega prometa, toda dejstvo, da uredba ne more spremeniti zakona, jasno dokazuje, da se nanaša ta obveznost samo na one trgovce, kojih promet presega na leto dinarjev 500.000—.

Prehodna določila.

Nova uredba stopi v veljavo, ko se objavi v Službenih novinah, porabljeni pa se prične dne 1. avgusta 1931.

Za blago, ki se bo nahajalo dne 1. avgusta 1931 neocarinjeno na carinarnicah, se pobere skupni davek po novi tarifi.

Na vse nabave za račun države ali samouprav, ki se izvrše po 31. juliju 1931 na podlagi pogodb, sklenjenih do tega dne, se pobere skupni davek po dosednji tarifi, v kolikor ni višji nego po novi tarifi.

Tarifo, ki je bistveni del nove uredbe priobčimo v prihodnji številki.

Kontingenti iz trgovinske pogodbe z Avstrijo.

Trgovinska pogodba, katero je sklenila naša kraljevina z Avstrijo, predvideva kontingentiranje za uvoz žive in zaklane živine. Kakor poročamo na drugem mestu, je stvar interesentov, da si porazdelijo kontingent časovno in krajevno, to je na posamezne mesece in na posamezne kraje. Po naših informacijah so se vršile za porazdelitev avstrijskih uvoznih kontingentov med našimi interesenti že konference, ki so pa bile brez uspeha. Interesenti iz naše banovine se pritožujejo, da niso imeli prilike, udeležiti se teh konferenc in da se posamezne količine še izvažajo na račun kontingentov. Sedaj, ko ni prišlo do sporazuma med interesenti glede razdelitve, bo vlada v zmislu pogodbe prevzela nalogo, da naredbenim potom uredi to vprašanje. V naši banovini je živinreja jako razvita. Vsled tega so naši kmetovalci in trgovci z živino živo zainteresirani na tem, da dobe primeren delež na teh kontingentih. Zbornica za TOI v Ljubljani je iz tega razloga stavila na merodajna mesta konkretne predloge, da se za izvoz živine iz Dravske banovine rezervirajo primerne količine živine.

ZITNI MONOPOL IN TRGOVCI Z ŽITOM.

Ker si marsikateri trgovec z žitom še vedno ni na jasnem, kakšen je njegov položaj radi uvedbe žitnega monopola, opozarjamo, da bodo naši trgovci-izvozniki žita tudi nadalje lahko obdržali svoje kupce v inozemstvu. Potrebno je le, da se kot izvozniki žita registrirajo pri Privilegiranim izvozniskem društvu v Beogradu, ki daje tudi vse natančnejše informacije.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Ing. M. Šuklje;

Naše banovinske ceste.

Po obligatni uvedbi ljudskega dela je postalo vzdrževanje banovinskih cest precej problem, ki zadaja težke brige. Že prej je bila preureditev nabiranja sredstev za banovinske ceste dosti nujna. V splošnem interesu je zlasti industrija zahtevala enotno in enakomerno obdavčenje interesentov vsaj za vso banovino, če se že ni mogla doseči taka enotnost in enakost za vso kraljevino. V tem smislu se je svojčas predlagalo, da naj banska uprava Dravske banovine v svojem proračunu predvidi posebno dodatno cestno doklado, iz koje donosa bi banovina dotirala tudi sreske cestne odbore po njih proračunskih potrebah. Z obligatno uvedbo kuluka se je pa položaj bistveno spremenil in je postal tudi oni predlog brezpredmeten.

Ministrstvo za gradbe je v slednjem času izdalo ponovne izjave o tem predmetu. Najmarkantnejša teh izjav je Razpis br. 16.144 z dne 24. aprila 1931, kateri je bil priobčen tudi v naših dnevnikih in ki vsebuje v obliki tabele »Izkaz o uspehu ljudskega dela na banovinskih cestah za leto 1930/1931. do dne 18. aprila 1931«. Iz tega Razpisa in Izkaza bi bilo razbrati, da se v Dravski banovini stori za banovinske ceste neprimerno manj nego v ostalih banovinah, in da gospodarski sloji v teh banovinah vse premalo prispevajo za banovinske ceste. Da je tako naziranje zmotno, bodi v naslednjem dokazano.

Naj predvsem izrazim dvom v točnost številke objavljenega izkaza. Sicer je že po sebi razumljivo, da se ne morejo z vso zanesljivostjo priobčiti dne 24. aprila statistični podatki, kateri naj segajo do 18. aprila dotičnega leta. Ako pa je v Izkazu navedeno, da je v predmetnem razdobju 15 mesecev znašala vrednost storjenega ljudskega dela n. pr. v Dunavski banovini 27.329.990—Din ter da se je v tej banovini v istem času v denarju pobralo za odkup osebnega dela 19.571.132-01 Din, skupaj tedaj 46 milijonov 901.122-01 Din, ne morem, da ne bi izrazil dvom o teh številkah, katere se zdijo daleko pretirane!

Navedeni donos odkupa osebnega dela ne bi bil neverjeten v bogati Dunavski banovini, katera šteje 2.310.220 prebivalcev in v kateri znašajo osnovni neposredni davki okroglo 315.000.000—dinarjev. Vendar je v novem proračunu Dunavska banovina za 1931/1932 donos odkupa osebnega dela kalkulirala samo na 4.000.000—Din. Ako se nadalje računa vrednost storjene dne 20 Din, bi preje navedena številka Izkaza pomenila, da so v Dunavski banovini obve-

zanci osebnega dela tekom 15 mesecev storili prilično 1.366.000 delovnih dni, kar ne more biti realno.

V onem Izkazu ni navedena Dravska banovina, iz česar naj bi se deduciralo, da se v naši banovini zanemarijo banovinske ceste in da gospodarski sloji niso storili svoje dolžnosti v istem razmerju, kakor se je to zgodilo v drugih banovinah. Tako mnenje je v vsakem pogledu pogrešeno.

Kot prvo naj navedem dejstvo, da so banovinske ceste baš v Dravski banovini vsa ta leta v razmeroma dobrem stanju, navzlic temu, da za njih vzdrževanje večino let ni prispevala niti država, niti pokrajinska uprava. Brez uporabe ljudskega dela so se te ceste vzdrževale zgolj z davščinami, katere so v pretežni meri plačale gospodarske ustanove in največ industrija. Te ceste so šele v slednjih letih prišle v oskrbo oblastnih samouprav oziroma banovine, ki skupno z lokalnimi faktorji krije stroške njih vzdrževanja ter potrebnih novogradenj.

Po proračunu Dravske banovine za l. 1930/31. so se pobirale 40% doklade k vsem neposrednim davkom v znesku 30 milijonov 800.000—Din, od katerega zneska je računati večji del za stvarne izdatke na banovinskih cestah, kateri so izkazani z zneskom 19.680.000—Din. Poleg tega pa so sreski cestni odbori pobirali cestne doklade k neposrednim davkom v povprečni višini 40%, katere znašajo — brez mesta Ljubljane — okroglo 26.000.000—Din. Tedaj so davkoplačevalci samo za banovinske ceste v enem proračunskem letu plačali okroglo 46.000.000—Din! Toliko se je za banovinske ceste žrtvovalo v banovini, katera šteje 1.120.549 prebivalcev in v kateri znašajo osnovni neposredni davki okroglo 80.000.000—Din, tedaj v razmeroma mali in siromašni banovini. Prikazana vsota je prilično enaka gori navedeni vsoti iz uradnega Izkaza glede Dunavske banovine, pa je ta razlika, da so naše številke realne in zanesljive.

(Konec prih.)

Priporočila se

Gregorc & Ko.

Ljubljana

Velo trgovina špecijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in špirita.

Telefon 22-46 Brzojavi: Gregorc
Zahtevajte špecijske ponudbe!

Krepitev notranjega tržišča.

(Poročilo gen. tajnika Zbornice TOI g. Ivana Mohoriča na kongresu v Vel. Bečkerek.)

(Nadaljevanje.)

Mi vsi vemo, da naše luke, četudi izkazujejo v veliki večini stalen porast tonaže in prometa, niso organizirane v trgovinskem pogledu, da nimajo svobodnih skladišč, svobodnih cen itd. Mi vemo, da je naša železniška tarifska politika v pogledu luškega prometa zelo tesnogradna in intransigentna. Če se nam posreči pravilno rešiti ta vprašanja, kojih rešitev se v ostalem ne sme več zavlačevati, bomo mi ustvarili na naši obali nove velike možnosti za razvoj trgovine in prometa in s tem tudi predpogoje za porast in napredek glavnih pristaniških mest, za povečanje njih lokalnega konzuma in pojačanje teh lokalnih tržišč.

Za finansiranje javnih del, o katerih smo tukaj govorili, so potrebni veliki dolgoletni krediti z nizko obrest. mero. Tudi v tem pogledu lahko konstatiramo, da postaja situacija vedno bolj povoljna. Za večino banovin je mogoče danes hipotekarni in komunalni kredit preveč centraliziran, njegovi pogoji precej trdi, in obrestne mere tudi po znižanju še vedno dovolj visoke, vsled česar bi bilo treba, da bi se čim prej vrnil na predvojni nivo.

V svrhu decentralizacije hipotekarnega in komunalnega kredita bi bilo potrebno, da bi se začele ustanovljati komunalne hranilnice po mestih. Taki denarni zavodi predstavljajo povsod, kjer obstojajo, zelo važno dopolnitev domačega denarnega tržišča ter so kot taki zelo velike važnosti za javni kredit. V Dravski banovini obstojajo take institucije že preko 100 let ter so se zlasti od l. 1890. začele močno in uspešno razvijati, tako da tvorijo danes hrbtnico za komunalne finančne operacije, brez katerih si ni mogoče niti zamisliti izvedbe večjih akcij v mestih.

Ze lansko leto smo naglasili, da je eden izmed največjih problemov notranje trgovine nivelacija cen. Razlike, ki se danes javljajo v tržnih cenah na raznih tržiščih naše države, kažejo, da so naše medsebojne trgovske zveze še zelo nezadostne, da se še dovolj ne poznamo in ne pomagamo.

Napačna in kratkovidna je mentaliteta, ki zahteva, da se mora plačati kmetu čim manj za njegove proizvode ter da se mu industrijske proizvode in importirano blago prodaja po čim višji ceni. Taka trgovinska politika mora vesti do zloma ali do reakcije, katera je v mnogih krajih tudi že nastopila ter gre na škodo trgovskemu stanu. Nihče nima več škode od nizkih cen, katere dobiva kmet za svoje proizvode, kakor industrijec, obrtnik in trgovec, ker kmet radi takih razmer ni v stanju, da bi si nabavil iz tekočih dohodkov niti najpotrebnejše dnevne potrebščine, omejuje svoj kon-

zum in ne napravlja nikakih investicij. Tudi tu je potrebna v nekih krajih gotova preorientacija mentalitete trgovskega stanu.

Kupna moč širokih mas konzumentov naše države se je tekom zadnjih let znatno oslabil, ker je nacionalni donos naše države v zvezi s pojavi na svetovnih tržiščih v dobi od l. 1926.—1930. znatno padel, ter se pri nekkih predmetih vse do danes v padanju še ni ustavil.

V študiji gg. Gjuričiča, Tošiča, Vegenera, Rudženka in Gjorgjevića »Naše narodno gospodarstvo in nacionalni donos« iz l. 1926. je ocenjen nacionalni donos našega narodnega gospodarstva na 69.6 milijard dinarjev ali 5.334 Din za vsakega prebivalca.

Če vzporedimo cene od konca decembra 1930 s cenami v l. 1926. na podlagi indeksnih števil, katere izračunava za gotove grupe predmetov Narodna banka in koji računi bazirajo baš na l. 1926., tedaj vidimo, da je splošni nivo cen padel za 20—30% in to:

1. pri poljedelskih proizvodih	725
2. pri živinorejskih proizvodih	86.4
3. pri rudarskih proizvodih	87.0
4. pri industrijskih proizvodih	75.2
skupni indeks	

1. pri proizvodih za izvoz	79.4
2. pri proizvodih za uvoz	72.8

Ta proces se nadaljuje v rapidni progresiji tudi letos in vsi znaki kažejo, da najnižja točka še ni dosežena. Zato ni nikakega izgleda in niti upravičene nade na trajnejši preokret; z ozirom na to je moral tudi nacionalni dohodek pasti, če ne v večji meri, pa vsaj v isti, v kateri so nazadovale cene proizvodov. Zato moramo nacionalni donos za tekoče leto oceniti z 20% manj kakor leta 1926., tako, da bi znašal 55.7 milijard dinarjev, odnosno s takozvanimi izvedenimi dohodki v iznosu 10.5 milijard dinarjev, skupno 66.2 milijard dinarjev.

Da je mogoče oceniti kupno moč privatnih konzumentov v Jugoslaviji, zato je treba od skupnega nacionalnega donosa odračunati bremena za javne svrhe, katera znašajo:

- za državo ca. 13 milijard Din;
- za samoupravo ca 3.950 milijard dinarjev;
- za banovine, če odračunamo držav. subvencijo, ca. 0.630 milijard Din;
- socijalna bremena ca. 0.400 milijard dinarjev;

Skupaj 18.580 milijard dinarjev.

(Dalje prihodnjič.)

JUGO-RADIATOR

LASTNIK FRIDERIK HERTLE. Poduzetja za moderne centralne kurjave, parne pralnice, parne kuhinje, sušilnice in zdravstvene opreme.

LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 5T. 18. - Telefon 3482

Pri nas in drugod.

Ze par let sem, kar trgovski nastavljeni in sotrudniki, kakor tudi z njimi stoječi tisk propagirajo skrajšanje delavnega časa. V gotovih ozirih imajo prav. Vendar pa sedaj v dobi neznosne depresije in stagnacije na trgu njih stremjenja niso docela upravičena, ker vemo, da usoda trgovskega nastavljenca v precejšnji meri zavisi od poteka trgovine. V tej dobi krize je potreba napeti vse sile, da se trgovina obdrži v ravnovesju in to v korist nastavljenecv in trgovine same. Upoštevaje težaven položaj je 5000 nameščenecv londonske trgovske hiše Selfridge soglasno sklenilo, da hočejo delati vsak dan po eno uro več. Mnenja so, da zapiranje trgovin ob 6. uri ni umestno. Svoje mnenje utemeljujejo s tem, da pretežna večina onih kupcev, ki so čez dan nameščeni in končajo z delom šele ob 6. uri, nima prilike, da si nabavi potrebščine. Radi tega je potreba, da so trgovine odprte čez 6. uro, da se tako nudi možnost tudi tem kriti svoje potrebščine. Osobje Selfridge bazarja upa na ta način znatno dvigniti promet v podjetju in si z dvigom prometa izboljšati tudi svoj lasten položaj v podjetju. — Kako je pa pri nas v tem oziru?

Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!

Po svetu

Jugoslovanski ekonomski posetijo Prški velesejem, ki se vrši od 6. do 13. septembra. Prišlo bo do marsikakega gospodarskega približanja. Zlasti eksporterji in importerji bodo imeli priliko za obojestransko izmenjavo misli. V to svrhu bodo osnovane posebne sekcije.

Pogozlovalno akeijo v Jugoslaviji je izvajala v preteklem letu samo država, zasebna inicijativa se ni javila v pričakovani izmeri. Zato se bo pričela v ta namen smotrna propaganda med ljudstvom, vršila se bodo v šolah in drugod predavanja, priredil se bo »pogozlovalni dan« itd.

Za pospeševanje gospodarskih stikov med Jugoslavijo in Grčijo obstoji poseben jugosl. odbor, kojega poslovni odsek je imel svojo prvo sejo 21. julija. Sestanek z grškimi odborom je določen za drugo polovico septembra.

Zacherlin

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in škatlicah uniči ves mrčes. Dobiya se povsod. — „Zacherlin“, Ljubljana, Beethovnova ulica štev. 16.

Produkcija opija v Turčiji bo po sklepu turške vlade monopolizirana in bodo proizvajale opij v bodoče le državne tovarne.

Francoska zveza železa v palicah je končno javno ustanovljena in prične delovati 1. avgusta t. l.

Belgijski sindikat koka je znižal cene za koks v plavžih od 185 na 145 frankov, pri drugih vrstah pa za 15 do 20 frankov.

Razne tekstilne družbe v Lancashire, med njimi Courtauld, se pogajajo o interesni skupnosti za izvoz umetne svile. Cilj je osnovanje skupnega izvoznega urada.

Cene umetne svile v Češkoslovaškji so bile nedavno s takojšnjo veljavnostjo zvišane za 5%.

Produkcija avtomobilov v USA in v Kanadi je padla od 349.000 kosov v lanskem juniju in 327.000 kosov v letošnjem maju na 254.000 voz v letošnjem juniju. Edino-le Auburn Motor Co. je mogla svojo prodajo povečati in je dosegla v zadnjem poslovnem letu lep čisti dobiček 2.360.000 dolarjev proti 870.000 dol. v prejšnjem letu.

Vrednost ameriških železnic skupaj z obratno glavnico je cenjena z 31. dec. 1930 na 24.078 milijonov dolarjev proti 23.701 milijonom na koncu leta 1929.

Zunanja trgovina Nemčije v prvi letošnji polovici izkazuje 3700 milijonov mark uvoza in 4518 milijonov mark izvoza, torej izvozni previšek 818 milijonov mark, toliko kot v drugi lanski polovici. Zraven pridejo še stvarne dobave v znesku 250 milijonov mark (lani 333).

Izvoz premoga iz Poljske je dosegel v prvi letošnji polovici 6.500.000 ton proti 5.600.000 tonam v prvi lanski polovici.

Število avtomobilov na svetu je cenjeno na koncu prvega letošnjega polletja na nekaj več kot 36 milijonov.

Urad za izvoz rži iz Poljske je bil osnovan te dni. Sedež ima v Poznanju, eksportni urad sam je pa v Danzigu.

Hudson Bay Co., ena najstarejših trgovskih družb sveta, ustanovljena pred 250 leti, zaključuje poslov. leto 1930/31. z zgubo 476.000 funtov proti dobičku 218.500 funtov v prejšnjem letu. Glavni vzrok zgube je zastoj v trgovini s kožuhovino.

Posojilne emisije v Angliji so navedene v prvi letošnji polovici z 71 milijoni funtov (lani 142), od kojega zneska odpade na inozemske emisije 9.2 milijonov funtov (28.51).

Eksport Avstrije zaznamuje v zadnjem času močen padec; nezaupanje, bojazen, negotovost, carine itd. pridejo pri tem v poštev.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna

Dr. G. Piccoli

Ljubljana, Dunajska c. 6

Dober dobiček brez rizika

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik,
Maribor, Cankarjeva 26

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tendencja spremenljiva.

Pretečeni teden je zaključil s skupnim deviznim prometom od preko 18.157 milijonov dinarjev, od česar je dala za nad 11.614 milij. Din deviz na razpolago Narodna banka, med drugim največ Curiha (4.551 milij. Din) in Londona (2.878 milijonov dinarjev), dokaj manje Prage (1.550 milij. Din), Dunaja (1.270 milij. Din), Newyorka (1.128 milij. Din), Amsterdam (143 tisoč Din) ter malenkost Pariza in Bruslja. Izmed zaključkov v privatnem blagu pa so bili največji v Trstu (2.430 milij. Din) in Londonu (2.388 milij. Din), deloma v Newyorku (872 tisoč Din) in Berlinu (393 tisoč dinarjev), poleg tega pa še nekaj zaključkov Prage, Dunaja, Curiha ter končno malenkost Budimpešte, Stockholma in Varšave.

Na poedinih borznih dnevih je bil dosežen povprečni dnevni devizni promet od tri in pol do preko štiri milijone dinarjev kot je razvidno iz naslednjih prometnih števil:

dne 20. jul. Din 4.353.311-80 Curih-London
dne 21. jul. Din 3.867.275-06 Curih-Trst
dne 22. jul. Din 3.241.308-12 Trst-Curih
dne 23. jul. Din 3.178.182-59 London-Curih
dne 24. jul. Din 3.517.256-07 London-Newyork

Devizna tečajnica minolega tedna je le nekoliko spremenjena v primeri s predzadnjim tednom, kajti Berlin in Budimpešta še vedno nista beležila, dočim je Curih nalik Dunaju, Pragi in Trstu beležil z dvigajočo, ostale devize pa s padajočo tendenco. Radi lažjega pregleda tečajnih razlik, doseženih tekom borznih sestankov zadnjega tedna navaja-

mo intervencijske tečaje deviz z dne 20. 24. t. m. (prva števil. je denar, druga blago): Amsterdam 2272-87 — 2277-71, 2269-72—2276-56, Bruselj 785-96—788-32, 785-29—787-65, London 273-69—274-51, 273-29 — 274-11, Newyork 5632-79 do 5649-79, 5630-38—5647-38, Pariz 221-36 do 222-02, 221-04—221-70, Curih 1096-95 do 1100-25, 1097-55 — 1100-85, Dunaj 793-08 — 795-48; 793-52 — 795-92, Praga 167-12—167-62, 167-26—167-76 in slednjič Trst 294-52—295-42, 294-96—295-86.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendencja nespremenjena mlačna, brez zaključkov.

Tečajji vseh na tukajšnji borzi notiranih efektov so ostali brez sprememb izvzemši Blairovih posojil, ker je bilo 8% nudeno po 90—dne 20. in 21. t. m., po 89—dne 23. t. m., sicer pa po 88—, a 7% po 80— na prvem borznem sestanku; zatem po nekoliko nižjih tečajih, po najnižjem tečaju 76— pa v petek, dne 24. t. m.

Tečaj 29. julija 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2270-48	2277-32
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	785-94	788-30
Budimpešta 100 penoš	—	—
Curih 100 fr.	1098-45	1101-75
Dunaj 100 šilingov	791-42	793-82
London 1 funt	273-67	274-49
Newyork 100 dolarjev	5626-76	5643-76
Pariz 100 fr.	220-95	221-61
Praga 100 kron	166-82	167-32
Trst 100 lir	294-70	295-60

Pravilnik o kontroli svežega sadja, namenjenega za izvoz.

(Nadaljevanje.)

Sveža jabolka, hruške in kutne.

Člen 17.

Za izvoz svežih jabolk, hrušk in kuten, velja sledeča klasifikacija:

1. namizne,
2. potrošne,
3. industrijske.

Člen 18.

Za namizna jabolka, hruške in kutne se smatrajo pravilno razviti, zdravi, nepoškodovani, nenamrzli plodovi ene vrste (sorte) brez vidnih napak.

Jabolka ne smejo biti manjša kot 5 cm v prečniku. Tolerira se skupno do 5% od toče poškodovanih, obtolčenih, pegastih in črvivih plodov.

Za potrošna jabolka, hruške in kutne se smatrajo pravilno ali v manjši meri nepravilno razviti plodovi z manjšimi, vidnimi napakami (n. pr. zarastle poškodbe, kraste in »fusikladije«), ki ne ovirajo vztrajnost ploda. Tolerira se skupno do 10% od toče poškodovanih, namrzlih, pegastih in črvivih plodov.

Za industrijske se smatrajo vsi ostali plodovi (jabolka, hruške in kutne), samo ako niso gnili, pa četudi so natolčeni, defektni, pegasti pa tudi deloma črvivi.

Jabolka »divjak« se sme izvoziti kot industrijska, ne sme se pa mešati z ostalimi sortami.

Člen 19.

Namizna in potrošna jabolka, hruške in kutne se morajo pakovati v suho in čisto posodo, v pletene košare z ročko in prečko, v zaboje, popolne ali nepopolne toda s poklopcem.

Pri pakovanju se uporablja lesena volna, voščena ali druga čista, enobarvna, mehka ali svilena vrsta odnosno papir, posamič ali v kombinaciji.

V vsaki pošiljki pakovani plodovi morajo biti ene sorte, ene uzrede in približno enake velikosti. V nasprotnem slučaju se mora pošiljka označiti z izrazom »mešano« z oznako vrste.

Namizna jabolka se morajo v posameznih pošiljkah pakovati po sledeči velikosti z ozirom na prečnik: 5—6 cm, 6—7 cm, 7—8,4 cm, 8—10,5 cm, 10,5—12,5 in preko 12,5 cm.

Teža posamezne pošiljke: sod do 100 kg bruto, zaboji do 60 kg in košare do 30 kg.

Člen 20.

Industrijska jabolka, hruške in kutne se bodo pošiljala v inozemstvo v razsutem stanju ali v sodih.

Kadar se pošiljajo v sodih, se mora na vsakem sodu napisati z debelimi črkami: »za predelavo« ali »zur Verarbeitung«.

Člen 21.

Izvzeto od predpisa čl. 19. se smejo namizna in potrošna jabolka, hruške in kutne do nadaljne naredbe ministra za trgovino in ind. pošiljati tudi v razsutem stanju v vagonih, tako da se vagoni more razdeliti največ v pet oddelkov, a v vsak tak oddelek se more naložiti plodove ene vrste in približno enake velikosti. Pri nalaganju v razsutem stanju morajo biti tla in stene vagona čiste, brez vsakega duha in obložene s papirjem, ali slamo. To velja ravno tako tudi za posamezne oddelke v vagonu.

Sveže marele, breskve, češnje in višnje.

Člen 22.

Za izvoz svežih marelc, breskev, češenj in višenj, velja sledeča klasifikacija:

1. Izbrana: skrbno izbrani, nepoškodovani plodovi, brez napak in
2. potrošni: vsi ostali plodovi, ki izpolnjujejo pogoje Člena 5. tega pravilnika, in da poleg tega niso vlažni.

Člen 23.

Sveže marele, breskve, češnje in višnje, se pakujejo v pletenih košarah, v zabojih iz čistega in nediščnega lesa, ali v obojih iz lesenih deščic. Pri pakovanju se uporablja lesena volna, svilen in drugi mehak, čist papir.

Teža posameznih pošiljk ne sme presegati za marele in breskve 15 kg, a za češnje in višnje 12 kg. Teža pošiljke »izbrana« do 10 kilogramov.

V vsaki pošiljki pakovani plodovi morajo biti približno enaki po velikosti (prečniku) in barvi. V nasprotnem slučaju se mora označiti pošiljka z izrazom »mešano« in z oznako vrste.

dosežete s prodajo

MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

Jagode.

Člen 24.

Za izvoz jagod velja sledeča klasifikacija: a) namizne, b) za predelavo.

Namizne jagode morajo biti napol zrele, zdrave s pečljem in nepoškodovane, in pakovane v košarah, obojih, nepopolnih zabojčkih, kakor tudi v okvirih in kartonskih škatljah do 4 kg bruto teže. Pri pakovanju se mora uporabljati mehak, čist papir ali pergament. V vsaki posamezni pošiljki pakovane jagode morajo biti približno enake po velikosti.

Jagode za predelavo ne smejo biti gnile, a pakovale se bodo v sode.

III. Kontrolni organi.

Člen 25.

Pregled in klasifikacijo sadja po tem pravilniku vršijo komisije in komisariji za pregled sadja, katere v krajih kjer se pokaže potreba, postavljajo pristojni bani.

Komisije se postavljajo samo na važnih odpremnih postajah, a sestoje iz najmanj treh oseb od katerih se po ena ima postaviti na predlog zainteresiranih trgovskih in združnih organizacij.

Komisariji se imenujejo iz vrst državnih in samoupravnih strokovnjakov, aktivnih ali upokojenih, kakor tudi iz vrst privatnih oseb s strokovno šolsko izobrazbo.

Člen 26.

Ako v kraju, kjer se nahaja sadje, ni komisije (komisarja) sme vršiti pregled komisija (komisar) iz najbližjega kraja na stroške izvoznika.

Ako je komisija (komisar) toliko oddaljena od nakladalne postaje, da ne more pravočasno priti na pregled, pregleda robo sreski poljedelski referent, odnosno njegov namestnik.

Člen 27.

Kontrolni organi izdajajo spričevalo (uverjenje) o kakovosti, ki vsebuje:

1. Ime in addresso pošiljatelja in številko njegovega uverjenja za izvoz sadja.
2. Po možnosti namembno postajo (mesto) v inozemstvu.
3. Vrsto sadja in razred po tem pravilniku
4. Številko in obliko pošiljke.
5. Bruto težo.
6. Številko in obliko pošiljke objekta (ladje).
7. Datum in mesto pregleda.
8. Podpis in žig komisarja, odnosno komisije.

Formular uverjenja more biti tiskan ali izdelan na pisalnem stroju.

Člen 28.

Ako sadje, pripravljeno za izvoz, odgovarja predpisom tega pravilnika, potem komisija (komisar) izpolni odgovarjajoče rubrike na uverjenju ter jih podpiše in odpremi s pečatom (žigom).

Ako blago ne odgovarja predpisom tega pravilnika, potem komisija (komisar) odkloni izdajanje uverjenja, dokler se pošiljka ne spravi v sklad s pravilnikom.

Člen 29.

Železniške postaje in broderska podjetja smejo prevzeti odpremo sadja za inozemstvo šele po vpogledu uverjenja o kakovosti.

Člen 30.

Pritožbe proti odlokom kontrolnih organov se lahko pošljejo v roku treh dni po pregledu, Centralni komisiji za izvoz sadja (§ 32.), odnosno organu, ki je za dotično postajo od Centralne komisije pooblaščen, da vrši revizijo.

Odlok tega organa, odnosno Centralne komisije je končen (končnoveljaven).

Člen 31.

Komisija in komisariji za pregled sadja bodo prejemali za svoje delo nagrade v vidu dnevnice, katerih višino bo določil pristojni ban v rešitvi o imenovanju komisije odnosno komisarja.

Izplačilo teh dnevnice gre v breme kredita, ki je bil predviden v to svrhu v budžetu.

IV. Centralna komisija za izvoz sadja.

Člen 32.

Pri ministertvu trgovine in industrije se ustanovi kot posvetovalni organ za kontrolo klasifikacije in izvoza sadja »Centralna komisija za izvoz sadja«.

- Dolžnost Centralne komisije je:
1. da proučuje upliv tega pravilnika na razvoj izvoza sadja in da predlaga izpremembe in dopolnitve o njem.
 2. da zbira in ureja poročila komisij in komisarjev za pregled sadja in da o tem daje ministertvu trgovine in industrije potrebne referate.
 3. da publicira poročila o trgovini s sadjem kakor tudi potrebne informativne brošure za naše in inozemske poslovne kroge. (Konec prihodnjic.)

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH.

Razno

»Neenaka dvovprega gospodarstva«.

Generalni direktor železnega velepodjetja v Vitkovicah dr. ing. A. Sonnenschein je promoviral v Pragi na Tehniški visoki šoli za častnega doktorja. Ob tej priliki je govoril pod gornjim naslovom o vplivu racionalizacije in avtarkije posameznih držav na sedanji krizni položaj svetovnega gospodarstva. — Izšel je od posebnega slučaja železne industrije v Indiji, ki mu je znana iz petletnega lastnega opazovanja. Ta industrija, pospešena po skupnem nahanjanju železne rude in premoga, je v 25 do 30 letih dvignila produkcijo železne rude od 40.000 na 2 milijona ton in produkcijo surovega železa od 40.000 na 1 milijon ton. Eksport indijskega surovega železa se čuti že v Centralni Evropi. Izhajajoč od indijskega primera je govoril predavatelj o splošni tendenci vseh držav po osamosvojitvi in samostojnosti (avtarkiji) kot o zlu, ki ogroža svetovno gospodarstvo in ki postaja še večje vsled visokih carinskih zidov, vsled strupenega konkurenčnega boja, nejasnih gospodarskih programov in vsled nadprodukcije potom racionalizacije. Govornik je poudarjal potrebo smotrenega svetovnega gospodarstva glede na produkcijo in trg, ker je tehniško gospodarstvo samo proti tem pojavom brez moči. Voz našega gospodarstva vleče neenaka dvovprega; na eni strani je v besnem tempu napredujoča produkcija, na drugi strani je prodaja te produkcije, ki daje produkciji šele pravo vrednost; in ta druga vprega je danes hroma. Rezultanta iz teh obeh vodilnih, danes neenakih sil gre v napačno smer in mora voditi v pogubo, če se ne posreči spraviti obe vpregi na isti tempo. Če ni mogoče poživiti trga, se mora produkcija reducirati, pa naj to še tako boli; in v tem smislu kliče dr. Sonnenschein inkvizicijo nad tehniko na pomoč. Dalje pravi Sonnenschein, da je naloga tehnike deloma tudi ustvaritev pogojev za prodajo njenih produktov, kajti trgovci more potrebo po prodaji blaga le poiskati, ne more je pa ustvariti.

Državni eksportni sklad v Poljski. V Poljski je postal pravomočen zakon o ureditvi državnega eksportnega sklada za podpiranje poljskega izvoza. Poljsko izvozno trgovino bo po tem zakonu država podpirala: 1. s prevzetjem jamstva za varnost eksporterja ali inozemskega kupca napram bankam in drugim kreditnim zavodom, ki financirajo; 2. s prevzetjem jamstva tudi nasproti posameznim eksporterjem za sigurno izvedbo eksportnih naročil do 50 odstotkov vrednosti; 3. z dovoljevanjem kreditov za eksportno industrijo in eksportno trgovino.

Krčenje svetovnega lesnega gospodarstva. Gospodarska kriza je dovela do znatne omejitve v porabi lesa. Znižanje prodaje lesa v preteklem letu se cenil na 2500 milijonov mark. Uvoz lesa v Nemčijo je padel lani v primeri z letom 1929 za 22 odstotkov, uvoz v Ogrsko za 30 odstotkov, v Češkoslovaško za 29 odstotkov, v Zedinjene države za 31 odstotkov. Samo Francija izkazuje za 15 odstotkov večji uvoz. Izvoz lesa je narasel samo v Rusiji, za 30 odstotkov. Skupno je znašalo skrčenje zunanje lesne trgovine samo v naštetih deželah ca. 250 milijonov mark. Skrčenje vse zunanje svetovne lesne trgovine je cenjeno na ca. 500 milijonov mark. To je pa samo oni promet, ki gre preko mej; če priračunamo k njemu še onega v deželah samih, dobimo gornjo številko 2500 milijonov mark. Padeč prodajnih števil se je v prvem letošnjem četrtletju nadaljeval; uvoz Nemčije je padel na novo za 55 odstotkov, uvoz Anglije za 40 odstotkov. Kmalu se bo videlo, kakšen rezultat bo imela napovedana mednarodna lesna konferenca.

Stroga kontrola romunskih bank. Iz Bukarešte pišejo: Romunska vlada je imenovala komisijo za izdelavo zakonskega osnutka o reglamentaciji bančne obrti. Predvsem naj pridejo banke pod strogo kontrolo. V bodoče ne bo mogla nobena posamezna oseba več sklepati bančnih kupčij, temveč le družbe. Članom upravnega sveta in direkciji družb bo prepovedano, da kot taki fungirajo tudi pri drugih bančnih podjetjih. Člani direkcije ne smejo niti za lasten niti za tuj račun prevzeti vodstva bančnih, trgovskih ali industrijskih podjetij. Taka podjetja se smejo voditi le za račun lastne banke. Banke so pod nadzorstvom najvišjega bančnega sveta, ki sestoji iz 4 članov: delegat države, delegat bančnih zvez, zveze trgovskih zbornic in zveze poljedelskih zbornic. Predvideno je nadalje imenovanje posebnih bančnih inšpektorjev.

Inozemske tvrdke v Sovjetski Rusiji. Svet ljudskih komisarjev v Rusiji je sprejel naredbo, tičočo se pripustitve inozemskih tvrdk za trgovske operacije v Sovjetski Rusiji. Inozemske trgovske, industrijske in druge gospodarske organizacije ter posamezne osebe, ki so jim v inozemstvu taka podjetja podrejena, se pripustijo k otvoritvi zastopstva v Sovjetski Rusiji le na podlagi posebne odločbe ljudskega komisariata za zunanjo trgovino. Dovoljenje pa ni potrebno za pogajanja in sklepe z avtonomnimi organizacijami Sovjetske države. K izvrševanju trgovskega poslovanja pripuščene inozemske tvrdke in zasebne osebe so podrejene zakonom Sovjetske države in jamčijo za svoje delovanje z vsem svojim premoženjem, kjerkoli se nahaja. Osebe, ki so zaposlene v državnih podjetjih Sovjetske zveze, ne smejo prevzeti zastopstev inozemskih tvrdk. Zasebne osebe smejo izvrševati trgovske operacije z inozemskimi tvrd-

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom
T e l e f o n 26-66

kami le s posebnim dovoljenjem komisariata za zunanjo trgovino.

Padee v zaposlenosti avstrijske industrije. Delavska zbornica na Dunaju je v zadnjih mesecih izvršila poizvedbe, v kakšni izmeri je padla v zadnjih dveh letih kupčija najvažnejših avstrijskih industrij. Poizvedbe so ugotovile, da je padla kupčija v letošnjem poletju proti poletju leta 1929 v železnih, jeklenih in kovinskih livarnah, v železokonstrukcijskih delavnicah, v tovarnah dvigal in kosar za 57 odstotkov, v tovarnah lokomotiv in vagonov za 55 odstotkov, v strojni industriji za 47 odstotkov, v električni industriji za 35 do 39 odstotkov, v tekstilni za 41 do 43, v pivovarniški za 14 odstotkov. V ostalih industrijskih panogah koleba nazadovanje med 9 in 41 odstotki. V trgovini je iz-

kazan samo 5-odstoten padee. Zaposlenost v tiskarnah je približno ista kot je bila leta 1929, dočim je bila v prvih letošnjih mesecih za 10 odstotkov slabša. V zadnjih dveh mesecih se je zelo bistveno poslabšala prav za prav samo kupčija v tovarnah kosar, v ostalih industrijskih panogah se opaža od aprila dalje vsled sezonske zaposlenosti celo nalahno zboljšanje kupčije.

Industrija igra v USA, otrok svetovne vojne, napreduje od leta do leta bolj, pri čemer ji pomagata zaščitna carina in standardiziranje produkcije. Celo ceni moštveni izdelki, ki so se importirali prej v celoti iz Nemčije, Avstrije in Češkoslovaške, se zmeraj bolj producira v USA samih.

Uvoz dušikovih gnojil v Poljsko je vlada v zaščito domače zadevne industrije prepovedala.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 3. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1 kuhinjskega lijaka, 2 komadov dežnih plaščev in 25 m platna za čiščenje; do 10. avgusta t. l. pa glede dobave 40 m konopne gurte. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 10. avgusta t. l. ponudbe glede dobave delov za tovarne avtomobile. — Direkcija drž. rudnika Zenica sprejema do 20. avgusta t. l. ponudbe glede dobave tračnic, reševalnih aparatov in karbida. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 20. avgusta t. l. ponudbe glede dobave transformatorjev. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 26. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg masti. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 17. avgusta t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 400

tisoč kilogramov amonijakovega solitra; dne 18. avgusta t. l. pri Direkciji državne železnic v Sarajevu glede dobave železa. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Prodaja starih avtomobilov se bo vršila potom licitacije dne 17. avgusta t. l. pri Auto-Komandi II. armijske oblasti v Sarajevu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji D. Vakuš se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 17. avgusta t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja naprave železnega odra za ekshaustor. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 3. avgusta t. l. ponudbe glede oddaje naprave železnega odra za ekshaustor. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja pleskanja železniških mostov. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 31. julija t. l. ponudbe glede oddaje pleskanja železniških mostov. (Pogoji so na vpogled pri isti direkciji).

Trzna poročila

SEJMSKO POROČILO IZ MARIBORA.

Na svinjski sejem dne 24. julija 1931 je bilo pripeljanih 224 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5-6 tednov stari, komad Din 50-80, 7-9 tednov stari 90-120, 3-4 mesece stari 150 do 230, 5-7 mesecev 350-400, 8-10 mesecev 450-500, 1 leto stari 600-700, 1 kg žive teže Din 6-7,50, 1 kg mrtve teže Din 9-10. — Prodanih je bilo 136 svinj.

Ideal

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca
Tudi na obroke dobavi trdka

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Telefon
2268

Zagreb

Sajmište 56

Erika

Ustanovljeno leta 1906.

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE „UNION“, LJUBLJANA

PIVOVARNA IN SLADARNA
Tovarna za špirit in kvas
v Ljubljani I poštni predal 45.

priporoča svoje izborne izdelke, in sicer:
svetlo in črno pivo v sodih in
steklenicah, pekovski kvas, čist rafinirani in denaturirani špirit.

PODRUŽNA PIVOVARNA
v Mariboru

Telefon: Ljubljana 2310 in 2311 — Maribor 2023
Brzjavni: Pivovarna Union Ljubljana — Maribor

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;
Interurban: 2706, 2806. - Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prodajni in kreditni vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti i. t. d.

Trstje za strope

Telefon 2513 **JOS. R. PUH, Ljubljana, Gradaška 22**

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“.

naročajte le pri domači tvornici, katera edina izdeluje to blago iz najboljšega materiala in prodaja najceneje

TISKARNA
MERKUR

- LJUBLJANA -
GREGORČICEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

ŽITNIK PETER

Ljubljana, Ambrožev trg 9

TELEFON ŠTEV. 3146

SPLOŠNO KLEPARSTVO
SPECIALNA IZDELAVA
STRELOVODOV
„CONCO“ IZOLACIJE